

Залата В. В., к. е. н. Водолазська О. А.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

РОЗВИТОК ПІДХОДІВ ДО ОЦІНКИ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ ПОЗИЧАЛЬНИКА

Кредитування є однією з головних функцій банківської діяльності, а також істотним джерелом розвитку виробництва і збільшення можливостей окремих підприємств і всієї економіки в цілому.

Підприємства не в повній мірі використовують можливості кредиту для інвестицій з метою прискорення виробництва, отримання прибутку і забезпечення своєчасності розрахунків з кредиторами. Зважаючи на загрозу неповернення кредиту банки завищують суми застав і відсотки по кредитах, а підприємства, в свою чергу, не завжди можуть правильно вибрати сума кредиту і взяти на себе зобов'язання щодо своєчасного погашення позики та сплати відсотків по кредиту. З огляду на сформовані умови, основні зусилля банків спрямовані на підвищення ефективності кредитування своїх клієнтів. Одним з методів підвищення ефективності кредитування і вирішення даної актуальної проблеми є застосування інтегральних показників оцінки кредитоспроможності, а саме формування кредитного рейтингу підприємства.

Наведемо перелік завдань, що вирішуються в процесі аналізу і оцінки кредитоспроможності:

- збір вихідної інформації та вибір методики проведення аналізу;
- уточнення критеріїв аналізу кредитоспроможності позичальника;
- формування результатів експертизи;
- підготовка звіту про загальну оцінку кредитоспроможності і рішення про згоду або про відмову в наданні кредиту [1].

При проведенні аналізу кредитоспроможності позичальника використовується інформація, надана економічним суб'єктом, а також зовнішня інформація про економічний суб'єкт. Як правило, при аналізі кредитоспроможності позичальника банк проводить вивчення вихідних даних з юридичної та

економічної сторони. З юридичної точки зору необхідно проаналізувати та оцінити правову здатність потенційного позичальника до отримання кредиту. При оцінці правоздатності позичальника особлива увага приділяється вивченню його кредитної історії, а саме досвід кредитування та історія взаємин економічного суб'єкта з банками. З економічної точки зору необхідно виявити фактори та умови, при яких позичальник буде не в змозі в належний термін погасити свої боргові зобов'язання. Прикладами джерел інформації про економічну сторону кредитоспроможності можуть послужити: надана фінансова звітність за останні кілька років, інформація із зовнішніх джерел, відомості, отримані в процесі проведення переговорів з потенційним позичальником.

У більшості випадків банки практикують методики розрахунку та оцінки кредитоспроможності економічних суб'єктів, які включають в себе аналіз інформації про позичальника в попередні періоди. Для більш ефективної оцінки необхідно використовувати дані прогнозів фінансового стану позичальника на майбутню перспективу [2].

Таким чином, на основі комплексності всіх показників формується характеристика підприємства в цілому. Крім того, при проведенні дослідження банку необхідно виділити важливі показники індивідуально для кожного підприємства і розставити пріоритети щодо кожного показника. Саме завдяки комплексно-індивідуальному підходу можливе максимальне зниження ризику та отримання найбільш якісної оцінки кредитоспроможності позичальника.

Список використаних джерел:

1. Масленников А. А. Анализ и оценка кредитоспособности заемщика [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/n/analiz-i-otsenka-kreditosposobnosti-zaemschika>
2. Суханова А. В. Сучасні методи оцінки кредитоспроможності позичальника банківськими установами [Електронний ресурс] / А. В. Суханова, Н. О. Пухальська, Б. С. Черній // Економіка і суспільство. – 2018. – № 18. – С. 821-826. – Режим доступу: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/18_ukr/114.pdf